

KUULEMISTILAISUUS

10.3.2009

Lääkäripalveluyritysten Yhdistys ry
Mäkelänkatu 2A
00500 HELSINKI

ASIA   Valtioneuvoston selonteko hankintalakiuudistuksesta VNS 7/2008

Viite   Kuulemistilaisuus eduskunnan hallintovaliokunnassa 10.3.2009

Yleistä:

Valtioneuvoston selonteko 1.6.2007 voimaantulleen hankintalain vaikutuksista ja soveltuvuudesta on selkeä kokonaisuus. Hankintalain vaikutukset ovat parhaiten arvioitavissa, kuten selonteossakin todetaan, vasta noin 5-7 vuoden kuluttua uudistuksen voimaantulosta.

Yksittäisiä huomioita hankintalain soveltamisesta ja soveltuvuudesta

Avoimuus on lisääntynyt

Hankintalain säätämisen myötä avoimuus julkisissa hankinnoissa on lisääntynyt. Tämä on johtanut tarjouspyyntöjen ja tarjousten määrän lisääntymiseen. Voidaan olettaa, että taloudellisen tilanteen kiristyessä myös kilpailu julkisista hankinnoista kiristyy ja sitä kautta toiminta tehostuu.

Lain soveltaminen on ratkaisevassa asemassa

Uudistuneen hankintalainsäädännön myötä on hankintayksiköissä kiinnitetty entistä enemmän huomiota hankintojen valmisteluun ja hankintamenettelyiden kehittämiseen.

Julkisiin hankintoihin ja kilpailuttamiseen liittyvä kritiikki kohdistuu lähinnä lain soveltamiseen ja valittuihin hankintakäytäntöihin – ei itse lakiin. Hankintalaki mahdollistaisi erilaisten hankintamenettelyjen käyttämisen ja muun muassa laatutekijöiden nykyistä paremman huomioimisen hankintoja toteutettaessa.

Hankintaosaamisen kehittämiseen tuleekin jatkossa kiinnittää erityistä huomiota.

Markkinoiden kehittäminen ja hyödyntäminen

On myös julkisten hankintayksiköiden etu, että markkinat kehittyvät ja kilpailu markkinoilla säilyy tulevaisuudessakin. Siksi on erityisen tärkeää, että hankintoja suunniteltaessaan ja toteuttaessaan hankintayksiköt ottavat huomioon sen, miten oma ostopoliittikka vaikuttaa markkinoiden toimintaan ja kehittymiseen. Tehostamistarpeesta ja osaamisen keskittämisestä johtuva perusteltu syy keskittää hankintatoimiin suuriin yksi-

KUULEMISTILAISUUS

10.3.2009

köihin ei saa automaattisesti johtaa siihen, että yksittäisten hankintojen keskikoko kasvaa markkinoiden vetokykyä suuremmaksi.

Hankintayksiköiden tulisikin, kuten selonteossa todetaan, huolehtia siitä, että myös pk-yrityksillä on aito mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuihin. Tämä onnistuu muun muassa mahdollistamalla osatarjousten hyväksyminen silloin, kun se on taloudellisesti ja toiminnallisesti perusteltua.

Julkisissa hankinnoissa ilmenneitä ongelmia

Hintakilpailun korostuminen varsinkin palveluhankinnoissa on huolestuttanut. Laatu-tekijöiden huomioiminen on jäänyt toivottua vähemmälle muun muassa sosiaali- ja terveystalouksissa.

Puitejärjestelyjen kilpailuttaminen on koettu yrityksissä ongelmana, koska niissä hankintayksikkö ei sitoudu ostamaan määrää, joka on tarjouspyynnössä ilmoitettu. Tuottajan on kuitenkin varauduttava siihen, että hankintayksikkö saattaa ostaa ko. määrän tarjottua hyödykettä.

Edellä mainittujen ongelmien ratkaiseminen ei kuitenkaan edellytä hankintalain muuttamista. Ratkaisut löytyvät lainsoveltamisesta ja hankintaosaamisen kehittämisestä.

Kuntien välinen yhteistyö ja ns. in house -hankinnat

Epätietoisuutta aiheuttavat erilaiset näkemykset siitä, miten hankintalakia sovelletaan kuntien väliseen yhteistoimintaan. Usein kuntien ja kunnallisten organisaatioiden yhteistoimintasopimukset ja -järjestelyt näyttävät keinoiksi kiertää hankintalain velvoitteet – ja siten myös ko. lain tavoitteet.

Sidosyksikkökysymykseen tulee löytää pikaisesti ratkaisu ja yhteneväinen tulkinta. Tavoitteena tulee olla, että hankintalain soveltaminen tukee markkinoiden kehittymistä ja avoimen kilpailun lisääntymisen kautta tehostaa toimintaa sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.

Kunnioittaen,

Ismo Partanen
Toiminnanjohtaja
Lääkäripalveluyritysten Yhdistys ry
ismo.partanen@lpy.fi